ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS [*CHRISTINE STIX-HACKL*] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 13. septembrī [1]

I — Ievads

1. Šī apelācijas tiesvedība attiecas uz Pirmās instances tiesas praksē būtisku procesuālo tiesību jautājumu un, proti, ar kādiem nosacījumiem Pirmās instances tiesa var noraidīt prasību kā acīmredzami nepieņemamu. Tātad runa ir par Pirmās instances tiesas Reglamenta (turpmāk tekstā — "Reglaments") 111. panta procesa nosacījumu interpretāciju.

2. Šīs tiesvedības priekšmets ir pārbaudīt Pirmās instances tiesas rīkojumu sakarā ar prasību atcelt Komisijas lēmumu, ar kuru tā noslēgusi līgumu ar pētniecības organizāciju.

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

II — Atbilstošās tiesību normas

3. Reglamenta 111. pantā tādā redakcijā, kas ir piemērojama lietas izskatīšanas datumā, ir noteikts:

"Ja Pirmās instances tiesas kompetencē acīmredzami nav izskatīt attiecīgo prasību vai ja prasības pieteikums ir acīmredzami nepieņemams vai acīmredzami juridiski nepamatots, Pirmās instances tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas un, neveicot tālākas procesuālās darbības, var lemt, izdodot attiecīgu motivētu rīkojumu."

4. Reglamenta 64. pants tostarp nosaka:

"1. Procesa organizatorisko pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka lietas sagatavo iztiesāšanai, process noris un strīdu atrisina

vislabākajos apstākļos. Tos nosaka Pirmās instances tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas.

2. Procesa organizatorisko pasākumu mērķi jo īpaši ir:

a) nodrošināt efektīvu rakstveida un mutvārdu procesa norisi un atvieglot pierādījumu iesniegšanu;

b) noteikt jautājumus, kuros lietas dalībniekiem ir jāsniedz papildu argumenti vai attiecībā uz kuriem ir vajadzīgi pierādījumu savākšanas pasākumi;

c) precizēt lietas dalībnieku prasījumus, to izvirzītos pamatus un argumentus, kā arī punktus, par kuriem ir strīds;

d) veicināt izlīguma panākšanu strīdā.

3. Procesa organizatoriskie pasākumi jo īpaši ietver:

a) jautājumu uzdošanu lietas dalībniekiem;

b) lietas dalībnieku uzaicināšanu sniegt mutvārdu vai rakstveida paskaidrojumus par atsevišķiem strīda aspektiem;

c) lūgumu lietas dalībniekiem vai trešām personām sniegt informāciju vai ziņas;

d) lūgumu sniegt dokumentus vai citus materiālus, kas attiecas uz lietu;

e) lietas dalībnieku pārstāvju vai lietas dalībnieku personisku uzaicināšanu uz sanāksmēm.

4. Katrs lietas dalībnieks jebkurā procesa stadijā var iesniegt priekšlikumu procesa organizatorisko pasākumu pieņemšanai un grozīšanai. Tādā gadījumā pirms šo pasākumu noteikšanas uzklausa pārējos lietas dalībniekus.

Ja to prasa procesa apstākļi, Pirmās instances tiesa informē lietas dalībniekus par paredzētajiem pasākumiem un dod tiem iespēju sniegt mutvārdu vai rakstveida apsvērumus.

[..]"

III — Fakti

5. *Asian Institute of Technology* (turpmāk tekstā — "*AIT*") ir Taizemē reģistrēta tehnoloģijas mācību un pētniecības bezpeļņas organizācija. *Center for Energy-Environment Research and Development* (turpmāk tekstā — "*CEERD*") centrs līdz 2001. gadam bija *AIT* nodaļa bez juridiskas personas statusa. Tās vadītājs (direktors) līdz 2001. gada 31. decembrim bija Tjerī Lefēvrs [*Thierry Lefèvre*].

6. "*Asia-Invest* kontakti ar uzņēmumiem" programmas ietvaros Komisija 2001. gada 10. aprīlī izsludināja uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus (*EUROPEAID*/11244/C/G).

7. *CEERD* 2001. gada 19. novembrī iesniedza piedāvājumu, ko bija parakstījis Lefēvrs kā šīs organizācijas direktors.

8. Pēc attiecīgas piedāvājuma pārbaudes Komisija pieņēma lēmumu slēgt līgumu ar *CEERD*. Līgumu 2002. gada 27. februārī parakstīja Lefēvrs kā organizācijas *CEERD* direktors. Avanss EUR 27 481,88 apmērā tika pārskaitīts uz *Foundation for International Human Resource Development* (turpmāk tekstā — "*FIHRD*") kontu, kurš bija atvērts *Thai Farmers Bank*.

9. *AIT* jurists 2002. gada 17. jūlijā Komisijai (*EuropeAid* birojam) nosūtīja vēstuli, kurā lūdza sniegt informāciju par projektu ar nosaukumu *Facilitating the Dissemination of European Clean Technologies in Thailand* (Tīru Eiropas tehnoloģiju izplatīšanas veicināšana Taizemē). Šajā vēstulē *AIT* jurists vērsa uzmanību uz to, ka *CEERD* ir tikai *AIT* atsevišķs dienests bez juridiskas personas statusa. Turklāt Lefēvrs no 2001. gada 31. decembra vairs nav tā direktors.

10. Uz šo vēstuli Komisijas sadarbības biroja (turpmāk tekstā — "*EuropeAid*") direktors E. V. Mullers [*E. W. Müller*] 2002. gada 21. jūlijā *AIT* juristam nosūtīja šādu atbildi:

"Uz Jūsu lūgumu sniedzu Jums šādu informāciju:

— iepriekš minēto līgumu 2002. gada 22. februārī parakstīju es un Eihs [*Eich*]

EuropeAid vārdā, no vienas puses, un 2002. gada 27. februārī profesors Tjerī Lefēvrs, *Center for Energy-Environment Research and Development* direktors, no otras puses;

— projekta kopējā summa ir EUR 68 704,70, no kuras EUR 34 352,35 veido Eiropas Komisijas dotācija šim projektam;

— 80 % no Kopienas dotācijas, t.i., EUR 27 481,88, ir samaksāts avansā. Atlikusī summa, t.i., EUR 6870,47 tiks pārskaitīta, kad projekts būs pabeigts;

— projekta izpildes laiks ir piecpadsmit mēneši, un tas beidzas 2003. gada 28. maijā;

— šīs vēstules pielikumā ir izskaidrota summas atrašanās vieta;

— saistībā ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus *Asia-Invest* programmai, kas tika publicēts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* 2001. gada 10. aprīļa numurā, līgums tika noslēgts ar tādu pašu līguma priekšmeta apzīmējumu, kā iepriekš minēts;

— piekrišana līgumu slēgšanai ir pārbaudes komisijas veikto apspriežu rezultāts, un līgumi, visbeidzot, ir jāpieņem līgumslēdzējai iestādei, tātad Eiropas Komisijai."

IV — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais rīkojums

11. 2002. gada 23. septembrī *AIT* Pirmās instances tiesā cēla prasību atcelt Komisijas 2000. gada 4. jūlija lēmumu par līguma slēgšanu ar Lefēvru, *CEERD/FIHRD* direktoru (lieta T-287/02). Tāpat *AIT* cēla prasību atcelt Komisijas 2002. gada 22. februāra lēmumu par līgumu ar *CEERD* (lieta T-288/02).

12. 2002. gada 20. decembrī Komisija sniedza iebildumu rakstu uz prasību, kurā tostarp lūdza abas lietas apvienot. *AIT* iebilda pret šo lietu apvienošanu.

13. Turklāt Komisija savā iebildumu rakstā nepiekrita prasības pieteikuma nepieņemamībai lietā T-288/02 un savu viedokli pamatoja ar to, ka līgums tieši un individuāli

neattiecas uz *AIT* un Komisijas lēmums nav *AIT* apgrūtinošs pasākums.

14. Lietas T-288/02 izskatīšanas laikā Pirmās instances tiesa aicināja Komisiju iesniegt noteiktus dokumentus. Komisija izpildīja šo lūgumu 2003. gada 22. jūlijā, un tad Pirmās instances tiesa aicināja *AIT* iesniegt apsvērumus par prasības pieteikuma nepieņemamību. *AIT* izpildīja šo lūgumu noteiktajā termiņā.

15. Ar 2003. gada 25. jūnija rīkojumu Pirmās instances tiesa saskaņā ar Reglamenta 113. un 114. pantu prasības pieteikumu lietā T-287/02 noraidīja kā nepieņemamu.

16. Ar 2003. gada 15. oktobra rīkojumu Pirmās instances tiesa saskaņā ar Reglamenta 111. pantu prasības pieteikumu lietā T-288/02 noraidīja kā acīmredzami nepieņemamu.

17. Pirmās instances tiesa savu rīcību pamatoja ar to, ka lietas dalībnieku sniegtajos rakstveida apsvērumos ir saņemta pietiekama informācija, un tāpēc mutvārdu process netiek uzsākts.

18. Pirmās instances tiesa šajā sakarā atsaucās uz pastāvīgo judikatūru, no kuras izriet, ka fiziska vai juridiska persona saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu var apstrīdēt tikai tādus tiesību aktus, kas rada tāda rakstura juridiski saistošas sekas, kuras iespaido šo personu intereses, būtiski mainot to tiesisko situāciju.

19. Pirmās instances tiesa uzskata, ka no dokumentiem izriet, ka Komisija savu lēmumu ir pieņēmusi, pilnībā apzinoties apstākli, ka otra līgumslēdzēja puse ir no *AIT* atsevišķi pastāvoša vienība un ka *CEERD* un tās direktors vairs nav saistīti ar *AIT*.

20. 2001. gada 19. novembra piedāvājumā, īpaši tā II daļā, skaidri noteikts gan tas, ka *CEERD* ir pārgājis no *AIT* uz *FIHRD*, kā arī fakts, ka Lefēvrs vairs netiek nodarbināts *AIT*. Tātad Komisijas lēmuma pamatā nav ne kļūdas, ne apzinātas maldināšanas.

21. No iepriekš minētā izriet, ka lēmums ir pieņemts attiecībā uz *CEERD*/*FIHRD* un nevis uz *AIT*. Līgums *AIT* neuzliek nekādas saistības un nepiešķir nekādas tiesības. Tāpēc lēmums neattiecas uz *AIT*. Šī iemesla dēļ *AIT* nevar apgalvot, ka pārsūdzētais rīkojums būtu tiesību akts, kurš radītu tāda rakstura juridiski saistošas sekas, kuras iespaido *AIT* intereses, būtiski mainot tās tiesisko situāciju.

22. Tāpēc Pirmās instances tiesa prasības pieteikumu noraidīja kā acīmredzami nepieņemamu.

V — Apelācija: prasījumi un apelācijas pamatojumi

23. 2003. gada 22. decembrī *AIT* pārsūdzēja Eiropas Kopienas Pirmās instances tiesas (piektā palāta) 2003. gada 15. oktobra rīkojumu lietā T-288/02 *AIT*/Komisija.

24. *AIT* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2003. gada 15. oktobra rīkojumu;

— nodot lietu atkārtotai izskatīšanai Pirmās instances tiesā;

— pretējā gadījumā uzsākt mutvārdu procesu;

— atcelt Komisijas 2002. gada 22. vai 27. februāra lēmumu par pētniecības līguma slēgšanu ar Lefēvru, kurš uzdevās par *Center for Energy-Environment Research and Development* direktoru.

25. Savu apelācijas sūdzību attiecībā uz rīkojuma atcelšanu *AIT* balsta uz trīs pamatiem. Pirmkārt, *AIT* norāda uz procesuālu kļūdu, jo Pirmās instances tiesa prasības pieteikumu noraidījusi kā acīmredzami nepieņemamu. Otrkārt, *AIT* norāda uz kļūdainu prasības pieņemamības vērtēšanu saistībā ar EKL 230. panta ceturtās daļas piemērošanu. Treškārt, *AIT* atsaucas uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas pārkāpumu.

VI — Par prasījumu atcelt rīkojumu

A — *Par pirmo pamatu*

1) Lietas dalībnieku argumenti

a) *AIT*

26. Savu prasījumu atbalstam attiecībā uz pārsūdzētā rīkojuma atcelšanu *AIT* izvirza trīs pamatus.

27. Pirmkārt, *AIT* savu pamatu balsta uz procesuālu kļūdu. Pirmās instances tiesa *AIT* prasības pieteikumu lietā T-288/02 noraidīja kā acīmredzami nepieņemamu, piemērojot Reglamenta 111. pantu. Par acīmredzamu nepieņemamību var celt iebildumus tikai lietas izskatīšanas sākumā, un nekādā gadījumā tā nevar izrietēt turpmākajā pierādīšanas procesā. Turpretī, ja prasība nav acīmredzami nepieņemama un ja acīmredzamā nepieņemamība tiek konstatēta tikai pierādīšanas procesā, uz to attiecas Reglamenta 113. pants, nevis 111. pants. Ja nav acīmredzamas nepieņemamības, tiek garantēts, ka par mutvārdu procesa neuzsākšanu lemj Pirmās instances tiesa, pretēji Reglamenta 111. pantam, kur mutvārdu process automātiski netiek uzsākts. Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa acīmredzamo nepieņemamību pakārtoja papildu pierādīšanas procesam, un tādējādi prasītājai tika atņemtas tiesības tikt uzklausītai.

b) Komisija

28. Komisija pirmo apelācijas sūdzības pamatu uzskata par nepamatotu. Tā it īpaši norāda uz to, ka iebildums par nepieņemamību tika izteikts iebildumu rakstā. Turklāt *AIT* savā replikas rakstā sniedza garas atbildes uz iesniegtajiem dokumentiem. Bez tam prasības pieteikuma nepieņemamība izriet nevis no dokumentiem, ko Komisija iesniedza 2003. gada jūlijā, bet gan no iebildumu raksta un tam pievienotajiem dokumentiem.

2) Vērtējums

29. Vērtējumā par pirmo pamatu, kur runa ir par kļūdainu Reglamenta 111. panta piemērošanu, šī noteikuma jēga vispirms ir secināma no tā teksta.

30. Centrā atrodas termina "acīmredzams" jēga. Šādai precīzai nepieņemamības kvalifikācijai var būt divas nozīmes. No vienas puses, izejot no formālas izpratnes, to varētu interpretēt tādējādi, ka ar to domāts fakts, ka nepieņemamība pastāv acīm redzami, varbūt pat jau no pirmā skata. No otras puses, "acīmredzams" varētu tikt saprasts ar nozīmi "ļoti stipri" vai "nozīmīgi", par ko liecina arī daži formulējumi citās valodās. Tādējādi šis noteikums varētu būt pamatots ar materiālu konceptu tai nozīmē, ka tas varētu skart skaidras, neapšaubāmas lietas.

31. Tā kā Reglamenta 111. panta teksts ir skaidrojams abās nozīmēs, nākamais solis būtu šī noteikuma rašanās vēstures noskaidrošana.

32. Lai parādītu vēsturisko attīstību, jāatgriežas pie laika pirms Pirmās instances tiesas izveidošanas. Jau Pirmās instances

tiesas pirmais Reglaments 1991. gadā ietvēra būtībā tādu pašu noteikumu. Saturiski tas bija atbilstošs 1991. gada Tiesas Reglamenta 92. panta 1. punktam [2].

33. Tā kā noteikums, kas ir šīs tiesvedības priekšmets, tika veidots paralēli Tiesas Reglamenta 92. panta 1. punktam, būtu jācitē tā teksts iepriekš spēkā bijušajā redakcijā, tātad agrākais kopējais noteikums tā sauktajos Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta [3] 1979. gada 12. septembra grozījumos [4]:

"Ja Tiesas kompetencē acīmredzami nav izskatīt saskaņā ar 38. panta 1. punktu iesniegto prasības pieteikumu, šo prasības pieteikumu ar pamatotu rīkojumu var noraidīt kā nepieņemamu. Šādu lēmumu var pieņemt jau pirms prasības pieteikuma nosūtīšanas atbildētājam."

34. No šī noteikuma skaidri izriet, ka lēmuma pieņemšana ar rīkojumu par nepieņemamību, pat ja tā ir acīmredzama, nozīmēja tikai pilnvaras, bet ne pienākumu. No noteikuma izriet arī tas, ka šāds lēmums varēja tikt pieņemts arī ļoti agrīnā stadijā. Tomēr šāda pienākuma nebija.

35. Turpmākās Tiesas, kā arī Pirmās instances tiesas Reglamentu redakcijas pieturējās pie šīs pamatdomas, taču izvēlējās vispārīgāku formulējumu. Tiek atļauts pieņemt lēmumu, neturpinot procesu.

36. Procesa stadiju, kurā šāds lēmums par acīmredzamu nepieņemamību tiek pieņemts, nosaka Reglamenti, un tas attiecas gan uz sākotnējo, gan šajā gadījumā piemērojamo redakciju, precīzākas reglamentācijas nav.

37. Gan no teksta, gan rašanās vēstures tomēr izriet, ka iespēja pieņemt lēmumu procesa sākuma fāzē, to darot ar rīkojumu, kalpo procesa paātrināšanai. Šādos gadījumos var atteikties no parastā procesa un piemērot saīsinātu procesu. Tomēr šāda pienākuma nav.

2 — 1991. gada oriģinālajā redakcijā 92. panta 1. punkts (1991. gada 15. maija Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta grozījumi) (OV L 176, 1. lpp.) bija izteikts šādi:
"Ja Tiesas kompetencē acīmredzami nav izskatīt attiecīgo prasības pieteikumu vai ja prasības pieteikums ir acīmredzami nepieņemams, Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, neveicot tālākas procesuālās darbības, var lemt, izdodot attiecīgu motivētu rīkojumu."

3 — Ar šo tika aizstāts Eiropas Kopienu Tiesas 1959. gada Reglaments (OV 1959, Nr. 18, 349. lpp.).

4 — OV 1979, L 238, 1. lpp.

38. Taču no Reglamenta neizriet citi priekšnosacījumi, uz kuriem var atsaukties, pieņemot lēmumu uz Reglamenta 111. panta pamata.

39. Līdzšinējā Tiesas judikatūrā patiešām nav izteiktu precedentu, taču tajā var rast norādījumus Reglamenta 111. panta interpretēšanai.

40. No Tiesas sprieduma par apelācijas sūdzību lietā *Alexopoulou*, kas, protams, attiecas uz acīmredzamu nepamatotību, tomēr izriet izteikts netiešs pierādījums tam, ka Tiesa seko materiālam konceptam [5].

41. Noteicošais faktors acīmredzamības atzīšanai Tiesā bija novirzīšanās pakāpe no līdzšinējās judikatūras. Šo pamatdomu, kas judikatūrā noteikta attiecībā uz nepamatotību, var taču attiecināt arī uz nepieņemamību. Tas nozīmētu, ka svarīga ir novirzes pakāpe no Kopienu tiesībās prasītajiem priekšnoteikumiem.

5 — 1999. gada 1. jūlija spriedums lietā C-155/98 P *Alexopoulou*/Komisija (*Recueil*, I-4069. lpp., 13. punkts).

42. Par to, ka Tiesa tomēr arī attiecībā uz nepieņemamību nosliecas drīzāk uz materiālo konceptu, liecina spriedums lietā *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi*.

43. Šajā apelācijas tiesvedībā Tiesa gan nepārbaudīja, kurā brīdī Pirmās instances tiesa izdeva ar Reglamenta 111. pantu pamatotu rīkojumu, bet gan to, vai tika ievērots šajā noteikumā ietvertais priekšnosacījums par to, ka ir jāuzklausa ģenerāladvokāts [6].

44. Taču, kā liecina attiecīgais process Pirmās instances tiesā [7], tā izdeva rīkojumu, piemērojot Reglamenta 111. pantu, tikai pēc tam, kad lietas dalībniekiem tika nosūtīts aicinājums iesniegt paskaidrojumu rakstus.

45. Arī Pirmās instances tiesas procesā, kas bija apelācijas sūdzības lietā *Infrisa* pamatā [8], Pirmās instances tiesa pirms rīkojuma izdošanas, piemērojot Reglamenta 111. pantu, lietas dalībniekiem nosūtīja jautājumu [9].

6 — 2002. gada 18. jūlija rīkojums lietā C-136/01 P *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi*/Komisija (*Recueil*, I-6565. lpp., 17. un turpmākie punkti).

7 — 2001. gada 17. janvāra rīkojums lietā T-124/99 *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi*/EAEK (*Recueil*, II-53. lpp.).

8 — 1999. gada 14. oktobra rīkojums lietā C-437/98 P *Infrisa*/Komisija (*Recueil*, I-7145. lpp.).

9 — 1998. gada 15. septembra rīkojums lietā T-136/95 *Industria del Frio Auxiliar Conservera*/Komisija (*Recueil*, II-3301. lpp.).

46. Taču, pat ja seko formālajam konceptam, t.i., vadās pēc procesuālās situācijas, Pirmās instances tiesas rīcība šajā lietā tomēr atbilst Reglamenta 111. pantam.

47. No šajā lietā piemērojamās Reglamenta redakcijas, kā jau iepriekš minēts, nevar secināt, ka acīmredzamas nepieņemamības novērtējumā būtu jāņem vērā tikai pirmā dokumentu pakete, t.i., tikai prasības pieteikums.

48. Šajā sakarā rodas jautājums, vai procesa organizatorisko pasākumu veikšana saskaņā ar Reglamenta 64. pantu nav pretrunā ar minētā Reglamenta 111. panta piemērošanu. Taču šāda veida izslēgšana nav paredzēta ne priekšnosacījumos par šādu pasākumu veikšanu, ne priekšnosacījumos 111. panta piemērošanai.

49. Tā kā Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. panta 1. punkts nosaka mērķi, ka procesa organizatoriskajiem pasākumiem cita starpā jānodrošina sagatavošanās iztiesāšanai, un apstāklis, ka netiek paredzēts neviens ierobežojums noteiktu kategoriju rīkojumu pieņemšanai, ļauj secināt, ka arī procesa organizatoriskie pasākumi var kalpot rīkojuma izdošanai, piemērojot Reglamenta 111. pantu.

50. Reglamenta 64. panta 2. punkta c) apakšpunktā ir konkretizēts, ka procesa organizatorisko pasākumu mērķis cita starpā ir precizēt lietas dalībnieku prasījumus un noskaidrot strīdīgos jautājumus, kas pastāv starp lietas dalībniekiem.

51. Tā kā Pirmās instances tiesa, piemērojot Reglamenta 111. pantu, var izdot rīkojumu ne tikai pirms iebildumu rakstu saņemšanas, bet arī vēlākā stadijā, būtu neloģiski atļaut Pirmās instances tiesai pasīvi nogaidīt tālāko procesu, neļaujot veikt arī procesa organizatoriskos pasākumus.

52. Rezultātā tas nozīmē, ka acīmredzamības kritērijs ir izpildīts ne tikai tad, ja tas izriet no dokumentiem, kuri iesniegti procesa agrīnajā stadijā. Acīmredzamība ir konstatējama arī tad, ja tā izriet tikai vēlāk, tostarp gadījumā, ja tā izriet no noteiktiem dokumentiem, kuri iesniegti tikai pēc Pirmās instances tiesas lūguma.

53. Šajā izskatāmajā lietā Pirmās instances tiesa Komisijai pieprasīja uzaicinājuma tekstu piedāvājumu iesniegšanai, juridiskos noteikumus attiecībā uz atbalsta piešķiršanu

"Asia-Invest" programmas ietvaros, kā arī pilnu *CEERD* piedāvājuma tekstu.

54. Tā kā šie dokumenti daļēji jau bija pievienoti prasības pieteikumam, runa būtībā ir par prasības pieteikuma papildināšanu.

55. Jautājums, kas izriet jau no prasības pieteikuma, vai Pirmās instances tiesas aicinājums ar tieši tādu pašu saturu bija nepieciešams, tālāk vairs nav apspriežams. Katrā ziņā tas nav pretrunā ar Reglamenta 111. panta piemērošanu.

56. Šis aicinājums saskaņā ar Reglamenta 64. pantu atbilst lēmējinstitūcijas korektai rīcībai, kam tostarp piemīt arī sacīkstes principa elements.

57. Ja *AIT* izsaka pretenzijas par to, ka netika nozīmēts mutvārdu process, tad jāpiebilst, ka Reglamenta 111. pants neparedz, ka mutvārdu process jānozīmē. Starp citu, lietas izskatīšanas sacīkstes pamatprincips var tikt ievērots arī bez mutvārdu procesa. Par to tieši liecina Pirmās instances tiesas rīcība strīdīgajā lietā, kad šis pamatprincips tika ievērots rakstveidā. Tādējādi Pirmās instances tiesa aicināja *AIT* izteikt savu viedokli par noteiktiem punktiem, it īpaši par nepieņemamību. *AIT* šo iespēju arī izmantoja. Tātad *AIT* ne tikai tika dota iespēja paskaidrot savu viedokli, *AIT* šo iespēju arī izmantoja.

58. Ja *AIT* tomēr apgalvo, ka Pirmās instances tiesai bija jāvadās pēc Reglamenta 113. panta, tad nav ņemts vērā, ka arī šis noteikums negarantē mutvārdu procesa norisi. No atsauces šajā pantā uz Reglamenta 114. panta 3. un 4. punktu izriet, ka Pirmās instances tiesa var atteikties no mutvārdu procesa.

59. Tā kā Pirmās instances tiesa varēja pieņemt savu lēmumu jau uz iesniegto dokumentu pamata un mutvārdu process nedotu nekādas papildu atziņas, nevar iebilst pret Pirmās instances tiesas rīcību, pieņemot lēmumu saskaņā ar Reglamenta 111. pantu.

60. Tādējādi Pirmās instances tiesa, piemērojot savu Reglamentu, nekādu kļūdu tiesībās nav pieļāvusi.

61. Līdz ar to pirmais iebildums nav pamatots.

B — *Par otro pamatu*

1) Lietas dalībnieku argumenti

a) *AIT*

62. Ar otro pamatu *AIT* apgalvo kļūdu vērtējumā attiecībā uz pieņemamību saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu. Pirmās instances tiesa pieņemtā lēmuma pamatojumā kļūdaini ir atsaukusies uz Tiesas 1981. gada 11. novembra sprieduma lietā *IBM*/Komisija (lieta 60/81, *Recueil*, 2639. lpp.) 9. punktu.

63. Tā kā *AIT* nebija lēmuma par līguma slēgšanu "adresāts", Pirmās instances tiesai 1963. gada 15. jūlija sprieduma lietā *Plaumann*/Komisija (lieta 25/62, *Recueil*, 199. lpp.) kritērijs bija jāpiemēro ar pielaidēm, ko Tiesa ir paredzējusi šajā judikatūrā, lai EK līguma 173. panta ceturto daļu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 230. panta ceturtā daļa) interpretētu mazāk ierobežoti. *CEERD*/*FIHRD*, ar ko Komisija ir noslēgusi līgumu, ir *CEERD*/*AIT* konkurents, turklāt negodīgs. Komisijas piešķirtā līguma *CEERD*/*FIHRD* dēļ *AIT* ir zaudējusi savas konkurētspējas priekšrocības, kas izriet no tā, ka *CEERD*/*AIT* ir viena no tās nodaļām, un šis fakts būtiski ierobežo *AIT* konkurētspēju. Apstrīdētais lēmums aizskar arī *AIT* tiesības izmantot "CEERD" nosaukumu un tā logo, un šāds ierobežojums padara tās situāciju atšķirīgu salīdzinājumā ar citiem tirgus dalībniekiem. Apstrīdētais līgums *AIT* skar tieši un individuāli, jo, lai arī *AIT* nav komersants, tas būtiski ietekmē *AIT* konkurētspēju. *AIT* nav izmantojusi savas procesuālās tiesības, kas izriet no uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus. Turklāt otrais līgums, kurš noslēgts 2002. gadā, ir tikai 2000. gadā noslēgtā līguma turpinājums.

b) Komisija

64. Komisija uzskata, ka otrais pamats kā jauns apgalvojums nav pieņemams, jo *AIT* šos argumentus nav izvirzījusi Pirmās instances tiesā.

65. Katrā ziņā otrais pamats nav pamatots. Apstāklis, ka līguma slēgšana ar *CEERD*/*FIHRD* ir ietekmējusi *AIT* konkurētspēju, Tiesas judikatūras skatījumā *AIT* nav pietiekami individualizējis. Stāvokli tirgū nav ietekmējis Komisijas lēmums, bet gan nosaukuma izmantošana no bijušā darbinieka puses.

66. Argumentam, ka 2002. gada 27. februārī noslēgtais līgums ir tikai ar *AIT* 2000. gada 4. jūlijā noslēgtā līguma turpinājums, nav nekāda pamatojuma, jo tie ir viens no otra neatkarīgi līgumi. Par to liecina dažādi apstākļi, kā, piemēram, dažādu procedūru pielietošana un otrā uzaicinājuma piedāvājumu iesniegšanai atšķirīgs priekšmets.

67. Runājot par argumentu, kas pamatots ar 1994. gada 18. maija spriedumu lietā *Codorniu*/Komisija (lieta C-309/89, *Recueil*, I-1853. lpp.), Komisija uzsver, ka ar *CEERD* noslēgtais līgums neatņem *AIT* nosaukumu *CEERD*. Turklāt līgums jau ir beidzies. Jautājums par Lefēvra rīcību ir jāskata Taizemes tiesā.

2) Vērtējums

a) Pieņemamība

68. Attiecībā uz otrā pamata pieņemamību jāatzīmē, ka ar to tiek apstrīdēta Pirmās instances tiesas izdotā rīkojuma pamatotība. *AIT* sniegtie argumenti attiecas uz to, kā Pirmās instances tiesa interpretējusi EKL 230. panta ceturto daļu. Šādi pamati, kas tiek attiecināti uz Pirmās instances tiesas rīcības tiesisko izvērtējumu, pēc savas būtības ir jauni, jo tos Pirmās instances tiesā nevarēja izvirzīt.

69. Līdz ar to otrais pamats ir pieņemams.

b) Pamatotība

70. Ja *AIT* apstrīd, ka Pirmās instances tiesas atsaukšanās tās rīkojuma 27. punktā uz Tiesas spriedumu *IBM* lietā [10] ir neatbilstoša, tad jāatzīmē, ka šis citāts tā juridiskā konteksta dēļ ir nepiemērots.

71. Iepriekš minētais spriedums attiecās uz rīcību procesā vairākos posmos, turklāt jautājums bija par to, kuri no Komisijas pasākumiem ir uzskatāmi par apstrīdamu tiesību aktu.

72. Citi judikatūras citāti 27. punktā, ar kuriem bija paredzēts pierādīt pastāvīgo

10 — Iepriekš minēts 62. punktā.

judikatūru, turpretī ir piemēroti tiktāl, ka tie būtībā izsaka šādu juridisko tēzi:

"Fiziskas vai juridiskas personas saskaņā ar EK līguma 173. panta ceturto daļu tomēr var apstrīdēt tikai tādas darbības, kas izraisa juridiski saistošu iedarbību tādējādi, ka viņu tiesības tiek ierobežotas, jūtami mainot viņu tiesisko situāciju."

73. Tālāk ir jāpārbauda, vai Pirmās instances tiesas juridiskie argumenti rīkojuma 28.–30. punktā ir atbilstoši. Turpretī šajā apelācijas tiesvedībā nav jāizskata faktiskie apstākļi attiecībā uz dažādiem dokumentiem.

74. Pirmās instances tiesas novērtējums 30. punktā, saskaņā ar kuru Komisijas pieņemtais lēmums tika attiecināts uz *CEERD/FIHRD,* ir juridiski pareizs.

75. Jāizpēta, vai juridiski pareizs bija Pirmās instances tiesas novērtējums, saskaņā ar kuru šis lēmums attiecībā uz *AIT* neatbilda priekšnoteikumam, ka neradās juridiski saistoša iedarbība, kas aizskāra *AIT* intereses, jūtami mainot [*AIT*] tiesisko situāciju.

76. Savā argumentācijā *AIT* šajā sakarā norāda uz vairākiem Pirmās instances tiesas un Tiesas spriedumiem.

77. *AIT* vispirms savu viedokli pamato ar to, ka, ņemot vērā Pirmās instances tiesas spriedumu apvienotajās lietās *Metropole télévision* u.c.[11], ir bijis nepieciešams cits šīs prāvas novērtējums. Šajā sakarā jānorāda, ka tajā lietā runa bija par trešo personu, kurai administratīvajā procedūrā, proti, konkurences tiesību jomā, bija noteiktas procesuālās tiesības[12]. Tajā gadījumā Komisijas lēmums ietekmēja konkurētspēju.

78. Turklāt *AIT* savu viedokli pamato ar tiesas spriedumu lietā *Kruidvat*[13]. Neapšaubāmi apstāklis, ka prasītājs nav piedalījies procesā Komisijā, prasību *per se* vēl nenoved pie nepieņemamības[14]. Taču Pirmās instances tiesa savā toreizējā spriedumā uzsvēra arī, ka tiesībām celt prasību nepietiek ar to, ka prasītājs konkurē ar trešo personu. Līdzīgi kā tajā strīdīgajā procesā būtībā neesot nekādas atšķirības starp *AIT* un daudziem citiem uzņēmējiem no paralēlā tirgus[15].

11 — 1996. gada 11. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-528/93, T-542/93, T-543/93 un T-546/93 *Metropole télévision* u.c./Komisija (*Recueil*, II-649. lpp.).

12 — 62. punkts.

13 — 1996. gada 12. decembra spriedums lietā T-87/92 *Kruidvat*/Komisija (*Recueil*, II-1931. lpp.).

14 — 67. punkts.

15 — 70. punkts.

79. Tālāk *AIT* mēģina pamatot rīkojumā pieļauto kļūdu tiesībās, atsaucoties uz Tiesas spriedumu lietā *Codorniu*.

80. Vienīgā paralēle šajās lietās ir tā, ka arī tajā lietā runa bija par nosaukuma aizsardzību. Taču atšķirība ir tā, ka tur "vārda tiesību" aizskārumu apgalvoja Kopienas institūcija, bet šeit — trešā persona. Tas, ka Komisijas pieņemtais lēmums būtu ietekmējis "vārda tiesību" aizskārumu, *AIT* ne reizi nav uzsvērusi.

81. *AIT* pieminētā *Cook* lieta [16] atšķiras no šī strīda ar to, ka tajā runa ir par valsts atbalsta piešķiršanas procesu, uz kuru attiecas īpaša reglamentācija, ko piemēro uzņēmumiem, kuru tiesiskais stāvoklis ir tāds pats kā trešām personām.

82. Visbeidzot, *AIT* minētais spriedums lietā *Groupement des agences de voyages* [17] nepamato argumentāciju, ka Pirmās instances tiesa juridiski kļūdaini ir novērtējusi tiesības celt prasību. *Groupement* tiesības celt prasību netika atzītas tieši tāpēc, ka tas nepiedalījās konkursā [18]. Turpretī tiesības celt prasību tika atzītas aģentūru apvienībai, kura piedalījās konkursā [19].

83. Līdz ar to otrais iebildums nav pamatots.

C — *Par trešo pamatu*

1) Lietas dalībnieku argumenti

a) *AIT*

84. Pakārtoti kā trešo pamatu *AIT* norāda efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli, ko garantē Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants. Turklāt *AIT* atsaucas uz tās autortiesību pārkāpumu, ko garantē minētās hartas 17. panta 2. punkts. Visbeidzot, tā kā uz trešām valstīm neattiecas pienākums nodrošināt efektīvus tiesību aiz-

16 — 1993. gada 19. maija spriedums lietā C-198/91 *Cook*/Komisija (*Recueil*, I-2487. lpp.).

17 — 1982. gada 28. oktobra spriedums lietā 135/81 *Groupement des agences de voyages*/Komisija (*Recueil*, 3799. lpp.).

18 — 7. punkts.

19 — 13. punkts.

sardzības līdzekļus, galvenais pamats aktīvās leģitimācijas noraidīšanai spriedumā lietā *Unión de Pequeños Agricultores*[20] nav attiecināms uz šo lietu.

87. Šajā gadījumā šo tiesību pārkāpums tika pamatots ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas neievērošanu. Tā kā minētajai hartai nav juridiski saistoša rakstura, Pirmās instances tiesai tā nebija saistoša.

b) Komisija

88. Kā juridisko pamatu pienākumam nodrošināt efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus varētu ņemt vērā prasības, kas izriet no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas un kas ir saistošas arī Kopienas iestādēm, tai skaitā Pirmās instances tiesai. Taču šāds arguments nav izvirzīts.

85. Komisija norāda uz to, ka *AIT* nav pierādījusi, ka tai būtu laupīts efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis, jo *AIT* tiesisko aizsardzību varēja meklēt Taizemē. *AIT* bez pierādījumiem apgalvo, ka valsts tiesību aizsardzības līdzekļi nav iedarbīgi. Tas, starp citu, varētu novest pie situācijas, ka personas no trešām valstīm, kur nepastāv efektīvi tiesību aizsardzības līdzekļi, atrastos labākā pozīcijā nekā personas no ES, kur šāds pienākums pastāv.

89. Līdz ar to trešais iebildums nav pamatots.

2) Vērtējums

VII — Par citiem prasījumiem

86. Apelācijas sūdzības iesniedzēja savā apelācijas sūdzībā norāda arī uz to, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi tās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tās autortiesības.

A — *Lietas dalībnieku argumenti*

90. *AIT* apgalvo, ka *CEERD/FIHRD* nav juridiskas personas statusa. Tāpēc Komisija ir pārkāpusi labas pārvaldības principu, proti,

20 — 2002. gada 25. jūlija spriedums lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome (*Recueil*, I-6677. lpp.).

"Asia-Invest" programmas "Guidelines for applicants" 2. punkta otro daļu, kas noteic, ka līgumi var tikt slēgti tikai ar tādām organizācijām, kam saskaņā ar attiecīgajām valsts tiesībām ir juridiskas personas statuss un kuru statūti ir pārbaudīti.

93. *AIT* turklāt nav arī pierādījusi, ka Komisija nav pārbaudījusi, vai pastāv priekšnoteikumi korektai līguma slēgšanai.

94. Visumā *AIT* nav varējusi pierādīt, ka Komisija būtu pārkāpusi labas pārvaldības pamatprincipu. Šī iemesla dēļ pārējie prasījumi noraidāmi kā nepamatoti.

91. Komisija uzskata, ka *FIHRD* ir juridiska persona. Tas, ka *CEERD* ir *FIHRD* sastāvdaļa, nemaina līgumslēdzēju pušu statusu. Turklāt runa ir par problēmu, kas pastāv starp *AIT*, *FIHRD* un Lefēvru. Komisija tāpat norāda, ka Kopienu tiesas, atzīstot līgumu par spēkā neesošu, nevar apturēt nosaukuma izmantošanu.

VIII — Par tiesāšanās izdevumiem

B — *Vērtējums*

95. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 122. panta pirmajai daļai, ja apelācija ir noraidīta, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā *AIT* spriedums par apelācijas sūdzību ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus apelācijas instancē saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

92. Kā jau tas izriet no Pirmās instances tiesā iesniegtajiem dokumentiem, organizācijai, ar kuru Komisija noslēgusi līgumu, t.i., *FIHRD*, ir juridiskas personas statuss. Par *CEERD* atsevišķo juridisko statusu šeit nav runa.

IX — Secinājumi

96. No visa iepriekš minētā izriet, ka Tiesai ieteicams lemt šādi:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *AIT* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.